

Punkt 10 Introduktion til socialområdets økonomi

Resumé

Social- og beskæftigelsesudvalget gives med denne sag en introduktion til den overordnede økonomi på socialområdet.

Sagsfremstilling

Social- og beskæftigelsesudvalget i Syddjurs Kommune har i 2026 et samlet driftsbudget på 1.099,6 mio. kr.

Budgettet er fordelt på tre bevillinger:

- 1) Forsørgelsesydelse og indsatser udgør 829,6 mio. kr. af budgettet svarende til 75%.
- 2) Uddannelse og beskæftigelsespuljer med videre udgør 30,8 mio. kr. af budgettet svarende til 3%.
- 3) Tilbud til voksne med særlige behov udgør 238,9 mio. kr. af budgettet svarende til 22%.

Bevillingerne 1 og 2 vedrører beskæftigelsesområdets økonomi. Bevilling 3 vedrører socialområdets økonomi og dækker tilbud, indsatser og tilskud efter serviceloven til borgere med handicap, borgere i socialpsykiatrien og socialt udsatte. Herudover har socialområdet et budget på 9,8 mio. kr. under Økonomiudvalget, som dækker driften af Socialcentret.

Socialområdets samlede budget til tilbud til voksne med særlige behov er på 238,9 mio. kr. i 2026. Budgettet er fordelt på nedenstående fire områder:

- Myndighedsbudgettet, som i 2026 er på 108,7 mio. kr. Budgettet skal finansiere køb af eksterne tilbud. Derudover indeholder budgettet også refusioner fra staten, for eksempel til særligt dyre enkeltsager.
- Center for Social Rehabilitering har i 2026 et budget på 31,7 mio. kr.
- Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud har i 2026 et budget på 95,5 mio. kr.
- Endelig er der et budget på 3 mio. kr. til diverse fælles udgifter, eksempelvis tilskud til Kafe Kolind og Folkestedet, Grøn Kors.

Socialområdet er et område, som karakteriseret som et svært styrbart område. Det skyldes, at størstedelen af indsatser på området er lovbestemte, og at borgerne har ret til hjælp, når deres støttebehov nødvendiggør dette.

Syddjurs Kommune har over de seneste år igangsat og implementeret en række initiativer for at øge gennemsigtigheden og viden om, hvad vi bruger pengene på området på. Herved er det muligt dels at planlægge med mere realistiske budgetter samt iværksætte mulige tiltag, for eksempel at tilbyde tidligere indsatser, som kan forebygge mere omfattende og dyrere behov senere. Initiativerne er følgende:

- 1) Fra og med Budget 2023 blev der indført ny budgetmodel, der bygger på udviklingen i antallet af helårspersoner og gennemsnitspriser og derved øger muligheden for at budgetlægge mere realistisk ud fra aktiviteterne på området.
- 2) Månedlig økonomisk controlling på rådgiverniveau, som understøtter en høj datakvalitet i den løbende økonomiopfølgning.
- 3) En boligplan for socialområdet, der arbejder langsigtet med effektiv ressourceanvendelse og understøtter borgeres mulighed for at bo i Syddjurs Kommune.
- 4) En økonomisk handleplan, der udvikler opgaveløsningen på konkrete områder. Eksempelvis samarbejdet med ældreområdet om borgere, hvis støttebehov ændrer sig fra et specialpædagogisk behov til et plejekrævende behov.
- 5) Byrådet har i Budget 2026 aftalt at, der skal ansættes en forhandler på tværs af social- og familieområderne. Formålet er at sikre lavere udgifter til blandt andet botilbud.
- 6) Byrådet har i Budget 2026 bestilt en analyse af udgiftsudviklingen på socialområdet og herunder en sammenligning af niveauet i forhold til andre kommuner.

Status på socialområdets økonomi pr. 31. oktober 2025

Socialområdet gik ind i 2025 med et merforbrug på 5,1 mio. kr. Merudgiften skyldtes særligt en stigning i udgifter til længerevarende tilbud, botilbudslignende tilbud samt aktivitets- og samværstilbud. Udgifterne på socialområdet har været stigende på landsplan. Fra 2021 til og med 2024 er udgifterne steget med 1,3 procent på landsplan, ud over pris- og lønregulering. De stigende udgifter på området over de senere år skal særligt ses i lyset af stigende udgifter forbundet med kommunernes køb af tjenesteydelser med videre, som blandt andet omfatter køb af tilbud, eksempelvis køb af pladser på botilbud. I samme periode er udgifterne i Syddjurs Kommune steget med 5,4 procent, ud over pris- og lønregulering.

Budgetopfølgningen pr. 31. oktober 2025, som Byrådet behandlede den 17. december 2025 (punkt 885), viser en forventet merudgift på 12,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på 229,4 mio. kr. Merudgiften skyldes primært køb af eksterne længerevarende og midlertidige botilbud, hvor gennemsnitsprisen er steget i 2025, køb af mestringsvejledning hos eksterne leverandører samt stigende udgifter til forsorgshjem.

Byrådet har med Budget 2026 tilført 4,8 mio. kr. til socialområdet. I det forventede regnskab for 2025 viser de forventede udgifter for socialområdet en udvikling, som overstiger væksten på landsplan. Administrationen er i gang med at analysere udgiftsudviklingen på området og vil desuden sammenligne udviklingen og niveauet med udviklingen og niveauet i andre kommuner. Den endelige analyse præsenteres forud for Budget 2027.

Social- og beskæftigelseschefen vil introducere socialområdets økonomi yderligere.

Indstilling

Direktøren for Job og Velfærd indstiller til Social- og beskæftigelsesudvalget at tage orienteringen om den overordnede økonomi på socialområdet til efterretning.

Beslutning i Social- og beskæftigelsesudvalget (SB) den 03-02-2026

Taget til efterretning.

I forbindelse med behandlingen af sagen har udvalget fået forelagt yderligere materiale, der ikke fremgik af dagsordenen. Materialet er vedlagt som bilag til referatet.
